

lesztinai zsidó szervezetek is megpróbálták siettetni. A németek folytatták időhúzó taktikájukat, felvilágosítást követelve arról, hogy a közös útlevelelre felvett 2000 zsidó benne van-e vagy nincs abban a 7000-ben, akiknek a kivándorlására már volt engedély.¹⁰⁸ Ez már szemlátomást csak komédia volt: ebben az időben ugyanis a németeknek már nem állt módjukban lehetővé tenni a zsidók szervezett kivándorlását, igaz, hogy nem is akarták. Azután, hogy Románia kivált a tengelyhatalmak közül, a svájciak és Krausz, nem tudván még a németek valódi szándékairól, új tervet gondoltak ki; e szerint a közös útlevelel szereplő zsidókat a Dunán kellene elszállítani egy fekete-tengeri kikötőig. A svájciak felkérték az angol kormányt a hajók védőkíséretére, de az angolok kereken elutasították őket azzal, hogy „a folyót a szövetséges légierők végig elaknásították”¹⁰⁹. A németek ezután barátságban levőnek nyilvánították magukat az arabokkal, és közölték, hogy „ha a zsidók amerikai vagy brit területen vonulnának át, akkor távozásuk lehetősége kedvezőbb színezetet öltene”¹¹⁰. Krausz nyilvánvalóan kézpénznek vette ezeket az ígéreteket, ugyanis azonnal értesítette a Jewish Agency isztambuli küldöttségét, hogy a kívánt kiutazási engedélyeket meg lehet szerezni és az új útvonal Svájcra és Portugáliára át vezetne. Felkérte a Háborús Menekültügyi Hivatalt, hogy adjon segítséget a szükséges átutazóvízumok megszerzésében.¹¹¹ Ez újabb kapcsolatkört hozott létre a svájci, a törökországi és a palesztinai zsidó vezetők között, akik nagyon szerették volna tető alá hozni a zsidók kivándorlását, és nem érezték a németek álnokságát ebben a kérdésben. Egészen addig folytak közöttük, valamint a Háborús Menekültügyi Bizottság, a budapesti és berni svájci hatóságok között az üzenetváltások, míg végre a szovjetek fel nem szabadították a fővárost.

Ez idő alatt Lutz és munkatársai, köztük dr. Peter Zürcher és Ernst von Rufs, Krausszal és más cionistákkal szoros együttműködésben megpróbálták lehetőleg minél több zsidót kiszabadítani a nyilasok kezéből. A Szálasi-kormány égett a vágytól, hogy semleges kormányok elismerjék, ezért lehetőséget adott korlátozott számú menlevél kiadására, ideszámítva a svájciak védelme alatt álló zsidók 7000 menlevelét is.¹¹² Először arról volt szó, hogy ezek november 15-ével elhagyhatják az országot. Amikor aztán a németek ellenkezése folytán meghiúsult a kivándorlás, az ún. nemzetközi gettóba irányították őket. Hiába szabtak korlátokat a nyilasok, a menlevelek száma elképesztő mértékben nőtt, elsősorban az illegálisban működő cionisták jóvoltából. A svájci követség védelme alatt tevékenykedő *haluc* fiatalok hamis menlevelek ezreit osztották szét a halálméretűbe sorozott zsidóknak, éppen a németeknek való átadás küszöbén mentvén meg őket. (Sok magyar keretlegény vagy mert megvesztegették, vagy csak egyszerűen szánalomból, különösebb ellenőrzés nélkül